

کار، کار انگلیسی هاست

شناخت ایران و دلیل بی اعتمادی به بریتانیا

مؤلف:

جک استراو

ترجمه:

شیما آبیاری

نشر اناپنا

سرشناسه: استراو، جک، ۱۹۴۶ - م.

Straw, Jack

عنوان و نام پندیدآور: کار انگلیسی‌هاست: شناخت ایران و دلیل بی‌اعتمادی به بریتانیا / مولف جک استرو؛ ترجمه‌ی شیما آبیاری؛ ویراستار

سیدصاحب موسوی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات آنپنا، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۴۴۰ صفحه، ۱۴۵x۲۱۵ مم.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۸۸-۲۱-۴

و ضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: The English job, ۲۰۱۹.

عنوان دیگر: شناخت ایران و دلیل بی‌اعتمادی به بریتانیا.

موضوع: انگلستان--روابط خارجی -- ایران

Great Britain--Foreign relations-- Iran

موضوع: چنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-

موضوع: Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸

موضوع: ایران -- روابط خارجی -- انگلستان

Iran -- Foreign relations -- Great Britain

موضوع: ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۲۰-۱۳۵۷ -- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۲۲

موضوع: ۱۹۵۳, ۱۹th August Coup d'état of ۱۹۵۳, Iran -- History -- Pahlavi

شناسه افوده: آبیاری، شیما، ۱۳۴۳ - مترجم

شناسه افوده: موسوی، سیدصاحب، ۱۳۵۶ - ویراستار

DAT/۹/۱

رد پندی دیوبی: ۱۷۷/۲۱۰۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۷/۵۹۴

نشر آنپنا

کار انگلیسی‌هاست

شناخت ایران و دلیل بی‌اعتمادی به بریتانیا

JACK STRAW

شیما آبیاری

ویراستار: دکتر سیدصاحب موسوی

امور هنری: مؤسسهٔ گل بی‌منت بارون

صفحه‌آرا: موسی مانوی

طراج جلد: محمد رضا چشممه

شمارگان: ۵۰۰ جلد

۱۴۵: بهار

چاپ اول: مهرگان

۹۷۸-۶۲۲-۶۳۸۸-۲۱-۴

صد و پنجاه و چهار هزار تومان

همهٔ حقوق برای ناشر محفوظ است!

نشانی: تهران / خیابان آزادی / بتدای خوش شمالي / پلاک ۹ / طبقه ۱ / واحد ۵

تلفن: ۰۹۱۲۵۲۷۲۸۵۸ / ۰۹۱۳۴۳۳۱۳۱

ایمیل: anapananashr@gmail.com

اینستاگرام: @anapanabook

وبسایت: www.anapana.ir

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول: انگلیس دشمن نیست
۳۳	فصل دوم: «کار کار انگلیسی هاست!» این جمله در ایران خیلی معموله
۳۹	فصل سوم: از آتش به الله
۴۷	فصل چهارم: شاه اسماعیل اول-هنری هشتم ایران
۵۹	فصل پنجم: انحصار طلبی بریتانیا که منجر به دموکراسی شد
۸۵	فصل ششم: چگونه نفت دموکراسی را به باد داد
۱۱۵	فصل هفتم: از گروهبانی تا سلطنتی-با کمک بریتانیا
۱۳۴	فصل هشتم: تسلط بریتانیا (شوری) بر ایران
۱۴۳	فصل نهم: آبادان-حقارت بریتانیا
۱۶۷	فصل دهم: جاسوس‌ها و کودتاها
۱۹۹	فصل یازدهم: روزگار لذت‌بخش شاه
۲۲۳	فصل دوازدهم: بازگشت آیت‌الله خمینی
۲۳۵	فصل سیزدهم: جنگ تحملی
۲۶۳	فصل چهاردهم: دوران بعد از جنگ
۲۷۱	فصل پانزدهم: آغاز حرکت اصلاح طلبان
۲۸۷	فصل شانزدهم: یازده سپتامبر و سلاح‌های هسته‌ای
۳۰۷	فصل هفدهم: شکلات‌ها، جک، شکلات‌ها
۳۲۵	فصل هجدهم: هاله نور
۳۴۹	فصل نوزدهم: فتنه ۸۸
۳۶۱	فصل بیستم: مردی آن سوی خط تلفن

مقدمه

ایران کشوری بزرگ است و از لحاظ استراتژیکی در خارج از مرزهای خودش هم از طرف سیاستگزاران و هم عموم مردم پسیار شناخته شده و مورد اهمیت است. جمعیت هشتاد میلیونی ایران با جمعیت کشور آلمان برابر می‌کند و از جمعیت انگلستان بیشتر است. ذخایر هیدروکربنی وسیع و درآمدی متوسط دارد. با وجود اینکه اقتصاد ایران، سال‌ها تحریم را پشت سر گذاشته بهطور شگفت‌انگیزی در برابر این تحریم‌ها انعطاف‌پذیر است و تا اندازه‌ای به خاطر همین تحریم‌ها در بسیاری جهات و حوزه‌ها به خودکفایی رسیده است.

ایران تاریخی بر جایه و قدرتی سه هزار ساله دارد. این کشور دارای فرهنگی غنی است و تأثیر این فرهنگ بر کشورهایی مثل هندوستان، ترکیه و بر خود فرهنگ اسلام هم مشهود است. با وجود اینکه ایران در گذشته خود از سلط خارجی‌ها رنج برده و شرایط سختی را منحصراً شده ارتباط عمیقی با تمدن اروپا و فلسفه غرب دارد و امروز خواهان احترام و به رسمیت شناخته شدن در حد جهانی است.

اگرچه ایران کشوری است که مناطقی از آن به خاطر درگیری‌های قومی و مذهبی تفکیک شده و در حالی که درگیر تنش‌های جدی است و احتمال جنگ‌های ناگهانی در آن وجود دارد به نظر می‌رسد به حالت نسبتاً پایداری رسیده است. هر چند خوش‌خيالی رئیس جمهور آمریکا دونالد ترامپ در این مورد که می‌تواند با تحت فشار قرار دادن زیاد ایران باعث فروپاشی جمهوری اسلامی شود راه به جایی نبرده و این کشور از این مخصوصه جان سالم به در برده و همچنان پایرجاست. خوب یا بد، ایران در امور سیاسی لبنان، سوریه، عراق، یمن و خیلی از کشورهای حوزه خلیج فارس و افغانستان

فوق العاده تاثیرگذار بوده است.

بالین حال قانون اساسی جمهوری اسلامی بستری را برای بحث‌های شدید سیاسی فراهم کرد که اگر بخواهیم بهترین دوره‌های ایران را در نظر بگیریم شرایط کنونی این کشور خیلی بهتر از آن چیزی است که خیلی‌ها از بیرون ممکن است ببینند و در موردش فکر و اظهارنظر کنند.

در زمان فعالیتم به عنوان وزیر خارجه بریتانیا، این کشور منحصر به فرد من را مجنوب، حیرت‌زده و خشمگین کرد. از آن زمان تاکنون تلاش کردم تا این کشور را بهتر بشناسم و درک کنم.

در سال ۲۰۰۱، من اولین وزیر خارجه بریتانیا بودم که بعد از انقلاب اسلامی ۱۹۷۹ ولرد این کشور شد و بعد از آن به دفعات از این کشور دیدن کردم. خیلی از ایرانیان را دوست دارم و آن‌ها را دوستان خود می‌دانم.

هدف این کتاب شفاف‌سازی در مورد این کشور است.

همان‌طور که خواهم گفت درگیری، اختلافات و گاه‌آم تعاملات بین بریتانیا و ایران به پنج قرن پیش برمی‌گردد و خیلی طولانی تر از آن چیزی است که خیلی از مردم فکر می‌کنند. ایران شدیداً به هویت ملی استثنای خود می‌بالد. یک کشور مسلمان است اما عربی نیست، مذهب آن شیعه است نه سنتی و سیستم دولتی فوق العاده‌ای دارد که همانند اعضای حزب چای^۱ و حزب چپ دموکرات برنسی ساندرز که هر دو در یک اداره و یک سازمان هستن اما در دو حیطه متفاوت فعالیت می‌کنند، جناح‌ها و حزب‌های مختلف و مستقلی در آن فعالیت دارند.

علی‌رغم تجربه‌های ناخوشایندی که خودم، همسرم و دو تا از دوستان نزدیکم در آکتبر ۲۰۱۵ در ایران داشتیم علاقه زیادی به مردم این کشور دارم.

۲۰۱۹/ جون/ استراو جک

۱ - Tea Party: جنبش تی پارتی یا جنبش اعتراضی چای، یک جنبش سیاسی آمریکاییست که حامی مواردی چون: تعیت از قانون اساسی ایالات متحده، کاهش کسری بودجه و بدھی ملی و کاستن از مخارج دولت آمریکا و مالیات‌ها است.